

2015/2038(INI)

3.12.2015

MIŠLJENJE

Odbora za prava žena i jednakost spolova

upućeno Odboru za međunarodnu trgovinu

o provedbi preporuka Parlamenta iz 2010. o socijalnim i ekološkim standardima, ljudskim pravima i korporativnoj odgovornosti (2015/2038(INI))

Izjaviteljica za mišljenje: Malin Björk

PA_NonLeg

PRIJEDLOZI

Odbor za prava žena i jednakost spolova poziva Odbor za međunarodnu trgovinu da kao nadležni odbor u prijedlog rezolucije koji će usvojiti uvrsti sljedeće prijedloge:

- A. budući da trgovinski sporazumi i liberalizacija trgovine ne utječu jednako na žene i muškarce zbog strukturne nejednakosti spolova u pristupu obrazovanju, mogućnostima zapošljavanja, uslugama, resursima, kao i u dohotku, njihovu položaju potrošača, njihovoj zastupljenosti u donošenju odluka, zastupljenosti na niskokvalificiranim radnim mjestima te u smislu različitih socijalnih pravila koja se primjenjuju na muškarce i žene;
- B. budući da je jednakost spolova kao strateški cilj ključna za ostvarivanje općih ciljeva EU-a; budući da je u aktualnoj Strategiji EU-a za jednakost žena i muškaraca (2010. – 2015.) navedeno da će EU u svoju trgovinsku politiku uvrstiti jednakost spolova kao dio šireg okvira održivog razvoja;
- C. budući da se svakom mjerom kojom se poboljšavaju vještine radnika, stabilnost zaposlenja, uvjeti rada, osiguranje u slučaju nezaposlenosti te naknade, kao što su plaćeni dopust, uključujući roditeljski dopust, i zdravstveno osiguranje, najvjerojatnije uvelike doprinosi dobrobiti radnica, osobito onih koje rade u najnepovoljnijim uvjetima;
- D. budući da sveobuhvatni i uravnoteženi trgovinski sporazumi mogu pozitivno utjecati na stopu zapošljavanja žena i tako doprinijeti rastu i socijalnoj koheziji; budući da bi u skladu s člankom 8. UFEU-a aspekt spola trebalo uklopiti u sve aktivnosti EU-a, pa tako i u pregovore o trgovinskim sporazumima;
- E. budući da se u Rezoluciji Parlamenta od 25. studenoga 2010. o korporativnoj društvenoj odgovornosti u međunarodnim trgovinskim sporazumima ne spominje spol;
- F. budući da je postizanje jednakosti spolova do 2030. peti cilj održivog razvoja;
- G. budući da se trgovinskim sporazumima ni na koji način ne treba poništiti napredak koji su u području jednakosti spolova postigli EU i države članice;
- H. budući da će uklanjanje prepreka za ulaganja u obliku zakonskih prava, socijalnih standarda, zaštite potrošača i ekoloških propisa dovesti do „usklađivanja” usmjerenog prema nižim radnim standardima te do privatizacije javnih usluga i socijalnog sektora, što će negativno utjecati na jednakost spolova;
- I. budući da održivi i uključivi razvoj i rast moraju obuhvaćati jednakost spolova i osnaživanje žena i djevojčica;
- J. budući da je nemoguće očekivati da se nejednakost spolova iskorijeni samo liberalizacijom trgovine te su potrebne konkretne prilagođene mjere i gospodarski resursi za praćenje učinka liberalizacije na žene;
- 1. poziva na obveznu primjenu temeljnih standarda rada Međunarodne organizacije rada i njezina Programa za dostojanstven rad jer su standardi te organizacije zbog načela nediskriminacije na temelju spola i jednake plaće za muškarce i žene osobito relevantni za poboljšanje jednakosti spolova te poziva na ostvarivanje međunarodnih obveza u području

zaštite okoliša u okviru sporazuma EU-a o povlaštenoj trgovini;

2. poziva na učinkovito, stalno i transparentno sudjelovanje ne samo žena, raznih organizacija za prava žena i sindikata nego i ekoloških, potrošačkih, radničkih i razvojnih organizacija u trgovinskim savjetovanjima i pregovorima te u postupku kreiranja trgovinskih politika i njihovoj provedbi; potiče žene i organizacije žena da aktivno sudjeluju i iznose inicijative i informacije važne za pregovore;
3. poziva na povećanje transparentnosti i odgovornosti prema lokalnim organizacijama pri sastavljanju međunarodnih trgovinskih propisa i nacionalnih trgovinskih politika, uz istovremeno osiguravanje dosljednosti kada je riječ o poštovanju radničkih i ljudskih prava, uključujući prava žena;
4. poziva EU da se pobrine za to da se trgovinskom politikom ne ponište nacionalni propisi o socijalnoj zaštiti, zaštiti potrošača, javnoj sigurnosti, javnom zdravlju i obrazovanju, sigurnosti hrane, zaštiti okoliša i jednakosti spolova;
5. prima na znanje da je Konvencija o uklanjanju svih oblika diskriminacije žena uvrštena na popis konvencija programa GSP+ te poziva na to da se temeljito prati poštuju li sudionici preuzete obveze;
6. poziva EU da u svoje međunarodne sporazume, uključujući već sklopljene sporazume o trgovini i ulaganjima ili one o kojima se pregovara, sustavno uvrštava obvezujuće i izvršive klauzule o ljudskim pravima, uključujući prava žena i djevojčica, o kojima nije moguće pregovarati;
7. ponovno potvrđuje važnost aktiviranja klauzule o obustavi u međunarodnim trgovinskim sporazumima u slučaju da druga ugovorna strana krši ljudska prava;
8. također podsjeća na to da se EU obvezao na uključivanje aspekta spola u sve politike te podsjeća na važnost da se zajamči da muškarci i žene imaju jednaku korist od društvenih promjena, gospodarskog rasta i otvaranja pristojnih radnih mjesta, kao i na važnost iskorjenjivanja diskriminacije i promicanja poštovanja prava žena u svijetu;
9. izražava žaljenje zbog toga što se u pregovorima o trgovinskim sporazumima često konkretno ne osvrće na njihov utjecaj na prava žena i djevojčica, poput prava na zdravlje (i s njime povezanih prava, uključujući pravo na reproduktivno zdravlje), prava na pristup obrazovanju i osposobljavanju te prava na hranu, sigurne radne uvjete i vodu;
10. poziva Komisiju i države članice da prikupe podatke o potencijalnim specifičnim učincima trgovinskih sporazuma na položaj žena i djevojčica, među ostalim i u trećim zemljama, te da ih temeljito analiziraju u cilju povećanja usklađenosti različitih međusobno povezanih politika kao što su one u području trgovine, razvoja, zapošljavanja, migracija i jednakosti spolova;
11. poziva Komisiju da na temelju referentnih vrijednosti za jednakost spolova i resursa namijenjenih postizanju te jednakosti provede *ex ante* i *ex post* analize utjecaja trgovinskih sporazuma na žene i jednakost spolova u sklopu šire procjene njihova utjecaja na ljudski razvoj; ističe potrebu za utemeljenim i pouzdanim podacima za procjenu utjecaja raznih trgovinskih mjera i instrumenata (npr. TTIP, TiSA, CETA) na pitanja

spola; poziva na temeljitu, sustavnu i obveznu analizu postojećih sporazuma o trgovini i ulaganjima radi utvrđivanja područja koja bi mogla negativno utjecati na jednakost spolova;

12. naglašava da se trgovinskom politikom EU-a mora zajamčiti da se ne dovodi u pitanje sposobnost država članica da donose propise u cilju zaštite prava žena, zaštite okoliša te zaštite prava potrošača i radnika te osigurati da korporacije i ulagači budu odgovorni ljudima i vladama za svoj utjecaj na ljudska prava, jednakost spolova, društvo, okoliš i razvoj;
13. poziva na provedbu detaljnih analiza utjecaja multilateralnih i bilateralnih trgovinskih sporazuma o kojima EU pregovara s trećim zemljama na ljudska prava, klimu, jednakost spolova i održivost;
14. naglašava da se EU u sklopu pregovora o trgovinskim sporazumima treba usredotočiti ne samo na poboljšanje svjetskih socijalnih i ekoloških standarda te na pravedniji i ravnomjerniji svjetski trgovinski model nego i na promicanje jednakosti spolova;
15. žali zbog toga što se pitanje spola u području korporativne društvene odgovornosti dosad uglavnom zanemarivalo; poziva Komisiju da u svoju politiku o korporativnoj društvenoj odgovornosti, među ostalim i u klauzule o korporativnoj društvenoj odgovornosti u međunarodnim trgovinskim sporazumima, uvrsti aspekt spola, i to uz pomoć uključivih mjera kojima bi se na svim razinama povećala zastupljenost žena na upravljačkim položajima u poduzećima, podržalo cjeloživotno učenje i osposobljavanje žena na radnom mjestu, osigurali odgovarajući radni uvjeti i prava žena u cijelom opskrbnom lancu te kojima bi se izbjeglo korištenje materijala iz područja sukoba gdje je rašireno nasilje na temelju spola;
16. napominje da aspekt spola u trgovinskoj politici EU-a nije u dovoljnoj mjeri razmotren u okviru Strategije EU-a za jednakost žena i muškaraca; žali zbog toga što u Komunikaciji o novoj strategiji EU-a za trgovinu i ulaganja od 15. listopada 2015. nije posvećena dovoljna pozornost pitanju spola;
17. ističe važnu ulogu alternativnih poslovnih modela poput zadruga, uzajamnih društava i socijalnih poduzeća u promicanju jednakosti spolova te poticanju održivog i uključivog razvoja i rasta; poziva Komisiju i države članice da omogućuju i promiču te alternativne modele diljem EU-a te u trgovinskoj i razvojnoj politici.

**REZULTAT KONAČNOG GLASOVANJA
U ODBORU KOJI DAJE MIŠLJENJE**

Datum usvajanja	3.12.2015
Rezultat konačnog glasovanja	+: 15 -: 8 0: 2
Zastupnici nazočni na konačnom glasovanju	Daniela Aiuto, Maria Arena, Catherine Bearder, Malin Björk, Anna Maria Corazza Bildt, Iratxe García Pérez, Anna Hedh, Mary Honeyball, Elisabeth Köstinger, Angelika Mlinar, Maria Noichl, Terry Reintke, Jordi Sebastià, Beatrix von Storch, Jadwiga Wiśniewska, Anna Záborská, Inês Cristina Zuber
Zamjenici nazočni na konačnom glasovanju	Izaskun Bilbao Barandica, Eleonora Forenza, Mariya Gabriel, Julie Girling, Kostadinka Kuneva, Constance Le Grip, Dubravka Šuica, Julie Ward
Zamjenici nazočni na konačnom glasovanju prema čl. 200. st. 2.	Kristina Winberg